
Uchwała zebrania gminnego w Strzelcach dnia 16 listopada 1905 roku.

Rozprawy z Dziejów Oświaty 12, 228-229

1969

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

miejsce którego nastąpi wybór przez gminę innego. Również, ażeby czas nauczania był przedłużonym do lat pięciu wraz z przedłużeniem roku szkolnego do 10 miesięcy z wyłączeniem li tylko świąt Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy nowego stylu, na które to święta dzieci będą zwalniane po tygodniu. Książek, jakie do obecnej chwili były przysyłane przez Naczelnika Dyrekcji do bibliotek szkolnych „Oświata” i [...] nie przyjmować i zmusić wójta na miejsce tych za porozumieniem nauczycieli i kuratorów, na stanowiska których wybieramy p. Jana Orzechowskiego, właściciela majątku Klonowiec-Szlachecki, i Adama Szubskiego, gospodarza tejsze miejscowości, sprowadzić za fundusze szkolne, wyznaczone na ten cel, odpowiednie podręczniki polskie dla wszystkich szkół i jeden egzemplarz gazety podług uznania tychże kuratorów. Kuratorzy obowiązani będą od dnia dzisiejszego ściśle kontrolować prowadzenie lekcji w szkołach i wspólnie z wójtem i z nauczycielami ustanowić nowy program i rozkład lekcji, co się odbędzie w urzędzie gminnym. Zebranie gminne upoważnia wójta gminy i wybranych kuratorów obznać wszystkich nauczycieli, jeżeliby który z nich został zwolniony ze swego stanowiska za wypełnienie woli zebrania, to gminne zebranie na to nie pozwoli i położy stanowczy protest tam gdzie się należy. Jednocześnie z wypisaniem podręczników dla szkół, sprowadzić na koszt tychże funduszy szkolnych dla każdego sołtysa gminy Sójki po jednym egzemplarzu gazety „Zorza”.

Również zebranie gminne postanawia, iż wszelkie księgi gminne i wszelka korespondencja gmina winna być prowadzona tylko w języku polskim, a jednocześnie wkłada obowiązek na wójta gminy żądać zwrotu znaków sołtyjskich i wójtowskiego z napisami w języku polskim, a obecne znaki z napisem li tylko rosyjskim sołtysi składają wójtowi dla zwrotu. Przy czym zebranie upoważnia p. p. Jana Orzechowskiego, właściciela majątku Klonowiec-Szlachecki, i Bronisława Kretkowskiego, właściciela majątku Siemianów, w razie jeżeliby zaszła tego potrzeba, robić wszelkie podania, apelacje i skargi do odnośnej władzy w sprawie niniejszej uchwały.

Wójta gminy zaś i pisarza zmusić do napisania i podpisania niniejszej uchwały, jako prawnej i legalnej.

Na tym uchwała niniejsza zakończona i przez obecnych podpisana.

Przed podpisaniem niniejszej uchwały dodatkowo postanawiamy, ażeby również i w sądzie gminnym 3 Okręgu Kutnowskiego powiatu wszelka biurowość była prowadzona w języku polskim, a w ogólności, ażeby w Królestwie Polskim zaprowadzić sądy przysięgłych, o wyjednanie czego również upoważniamy wyżej wymienionych obywateli.

UCHWAŁA ZEBRANIA GMINNEGO W STRZELCACH DNIA 16 LISTOPADA 1905 ROKU

Wójt gminy Sójki Roman Borucki na zasadzie 14 artykułu *Najwyższego ukazu* z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku o urządzeniu gmin wiejskich wezwał na dzień dzisiejszy zebranie gminne, na które z ogólnej liczby 300 osób, mających prawo głosu, na zebraniu gminnym stawiło się 158 osób, a ponieważ liczba głosów na zasadzie artykułu 17 tegoż *Najwyższego ukazu* dostateczna jest dla powzięcia uchwały, tedy wójt gminy otworzył posiedzenie i przedstawił do rozpatrzenia następujące wnioski:

1. Kwestię reparacji budynków szkolnych w Głogowcu i Waltersdorfie.
2. Żądanie zwrotu sumy 10 rs. wraz z całym procentem do ostatniej chwili z zapisu ks. Matty na szkołę elementarną w Waltersdorfie, gminy Sójki, podług dowodu

Banku Polskiego z dnia 18/30 marca 1854 roku, która została przesłana do rozporządzenia Władzy Warszawskiego Okręgu Naukowego.

3. Przedstawiono program i rozkład lekcji w szkołach początkowych, ustanowiony 13 listopada r. b. przez wójta, nauczycieli i wybranych kuratorów na zasadzie uchwały z dnia 6 listopada r. b. do uznania i zaakceptowania przez zebranie.

Zebranie gminne wysłuchawszy wyżej wymienione wnioski jednogłośnie postanowiło:

1. Reparację szkół: waltersdorfskiej i głogowieckiej wykonać z funduszków szkolnych, wyznaczonych w etacie na nieprzewidziane wydatki, sprowadzenie książek do bibliotek i sumę otrzymaną z zapisu ks. Matty, do wyjednania której upoważnia się p. p. Jana Orzechowskiego z Klonowca Szlacheckiego i Bronisława Kretkowskiego z Siemianowa, pod kontrolą których wójt wykona wymienioną reparaację.

2. Program i rozkład lekcji w szkołach początkowych gminy Sójki większością głosów 149 — osób, przeciw 9 uznać prawidłowym i dobrym i takowy wprowadzić w wykonanie. Co się zaś tyczy 9 głosów, to takowe pozostały przy zdaniu, iż potrzeba wprowadzić do programu na równi z polskim język rosyjski.

Oprócz tego zebranie gminne, dopełniając uchwałę z dnia 6 listopada, postanawia:

1. Zaprowadzić we wszystkich szkołach w gminie wieczorne kursy dla analfabetów.

2. Zamienić znaki wójta i sołtysów na znaki z napisami polskimi i herbem guberni, jak również zaprowadzić wszelkie pieczęcie gminne i sołtysowskie, drogowaskazy, tablice na mieszkaniach prywatnych, szkołach i urzędzie gminnym z napisami jedynie polskimi.

3. Żądać prowadzenia aktów stanu cywilnego przez księży i wypisywania przez nich metryk i świadectw, jak również spisywanie aktów u rejentów tylko w języku polskim.

4. Żądać zamiany składki asekuracyjnej od księgosuszu, pobieranej od bydła na składkę asekuracyjną od karbunkuł, choroby płuc, wścieklizny i innych zaraźliwych chorób oraz spalania i zredukowania składki do 1 (jednej) kopiejki od sztuki, nie licząc cieląt, do wyjednania czego zebranie gminne upoważnia tych samych obywateli p. p. Jana Orzechowskiego z Klonowca Szlacheckiego i Bronisława Kretkowskiego z Siemianowa.

5. Włożyć obowiązek na wójta gminy wyznaczonej w etacie na rok 1905 sumy 18 rs. dla strażnika na mieszkanie nie wypłacić, jak również na przyszłość do etatu nie wprowadzać, a użyć ją na sprowadzenie gazet dla sołtysów.

6. Stosownie do uchwały z dnia 6 listopada r. b. sprowadzić dla każdej szkoły z funduszków szkolnych po jednym egzemplarzu „Przegląd Pedagogiczny”.

7. Włożyć obowiązek na wójta gminy ściśle stosować się do uchwały z dnia 6 listopada i wszelką korespondencję wewnętrzną, jako też zewnętrzną ze wszystkimi władzami, nie wyłączając raportów do naczelnika powiatu, natychmiast zacząć prowadzić tylko w języku polskim.

UCHWAŁA (374 — 376) ZEBRANIA GMINNEGO GMINY SÓJKI W STRZELCACH DNIA 22 GRUDNIA 1905 ROKU

Wójt gminy Sójki Roman Borucki na zasadzie itd. i itd. z ogólnej liczby osób 318, mających prawo głosu, na zebraniu stawiło się 160 osób, a ponieważ liczba głosów na zasadzie 17 artykułu tegoż *Najwyższego ukazu* dostateczna jest dla po-